

TRANSPARENTAN PRORAČUNSKI PROCES

***PROCEDURA DONOŠENJA PRORAČUNA U
JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE***

PRORAČUNSKI PROCES

ZAŠTO TRANSPARENTAN PRORAČUNSKI PROCES?

- Transparentnim proračunskim procesom vlast pokazuje odgovornost prema stanovnicima lokalne zajednice
- Gradska vlast na taj način postaje otvorenija i pristupačnija, što rezultira većim povjerenjem i budućom podrškom stanovnika
- Kvalitetnije se određuju proračunski prioriteti
- Jača se odgovornost vlasti prema građanima.

GRAĐANI KAO SUDIONICI U PRORAČUNSKOM PROCESU

- Uključuju se u raspravu o proračunu u **fazi pripreme i donošenja** jer zbog njih i za njih se radi proračun
- Daje im se mogućnost davanja prijedloga o raspodjeli proračunskih sredstava
- Prate je li izvršavanje proračuna sukladno prioritetima.

TEHNIKE SUDJELOVANJA GRAĐANA

- PRORAČUNSKA PORUKA
- **JAVNE TRIBINE**
- ANKETE
- KONTAKT EMISIJE
- **POPULARNO IZVJEŠĆIVANJE – SKRAĆENI PRORAČUN**

KAKO I KADA SMO KRENULI SA UKLJUČIVANJEM GRAĐANA? – NAŠA ISKUSTVA

- U suradnji sa The Urban Institutom 2002. godine organizirali smo prvu javnu tribinu u RH na temu pripreme lokalnog proračuna,
- Iste godine pripremili smo i distribuirali brošuru Proračun u malom za 2003. godinu
- Nismo znali što će nam to značiti i hoćemo li uspjeti, ali još i danas radimo isto i nismo odustali

ZAŠTO JAVNA TRIBINA?

- Prilika za informiranje građana o pitanjima proračuna,
- Izvrstan model dvosmjerne komunikacije,
- Pruža građanima priliku izražavanja mišljenja o najvažnijim pitanjima i problemima lokalne samouprave i to direktno gradonačelniku i stručnim službama grada,
- Jedan od načina dobivanja podrške građana za ključne aktivnosti, projekte, alokaciju prihoda i mjesta rashoda,
- Mogućnost gradskoj vlasti za objašnjenje prioriteta i projekata,
- Demistifikacija proračunskog procesa kojom se izgrađuje povjerenje između građana i lokalne vlasti

ORGANIZACIJA JAVNE TRIBINE

Za uspješnu javnu tribinu važno je:

- Kvaliteta pripremljenih materijala
- Kompetentnost i priprema prezentatora i facilitatora,
- Prikladan i ugodan prostor,
- Način prezentiranja teme

Najvažniji su ljudski resursi (odgovorni službenici za pripremu i predstavljanje tribine, izvršni čelnik, facilitator)

VAŽNOST PRISUTNOSTI ČLANOVA GRADSKOG VIJEĆA

- Prilika da od građana direktno čuju mišljenja, ideje, prijedloge i primjedbe, što im pomaže u zastupanju stvarnih interesa svojih birača
- Radi boljeg razumijevanja ideja i argumenata koje predlažu građani-pojedinci, a koje će ti članovi zastupati ili za njih aktivno lobirati tijekom odlučivanja na predstavničkom tijelu.

PREDNOSTI I NEDOSTACI JAVNE TRIBINE

PREDNOSTI:

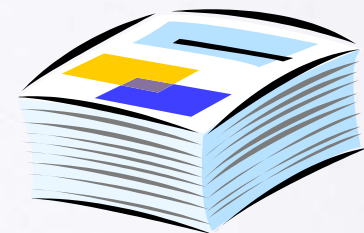
- Idealna za direktno informiranje većeg broja građana
- Omogućuje direktno komentiranje i raspravu o određenom problemu
- Mogu se objasniti sve strane problema
- Direktna interakcija omogućuje izravna objašnjenja ili izravno rješavanje nesporazuma

NEDOSTACI

- Nije prikladna za donošenje odluka, već samo za informiranje
- Nije prikladna za postizanje konsenzusa
- Neučinkovita za predstavljanje složenih ideja ili predetaljnih informacija
- Postoji opasnost od pristranih pojedinaca koji bi željeli nametnuti svoje mišljenje ili dominaciju

PRORAČUN U MALOM

- Dokument koji je sažetak proračuna
- Predstavlja proračun na način koji se lako čita i razumije
- Marketinški materijal za lokalnu samoupravu
- Važan način dopiranja do javnosti
- Obrazovni materijal
- Simbol zauzimanja lokalne samouprave za transparentnost i građansko pravo na informaciju

KORISTI SUDJELOVANJA GRAĐANA U PRORAČUNSKOM PROCESU

- Poboljšava se donošenje kvalitetnih odluka temeljenih na stvarnim potrebama
- Javnost je spremnija prihvatiti odluke
- Osigurava da se o raznim pitanjima i problemima na vrijeme čuje i potakne rasprava
- Vlast pokazuje svoju otvorenost i pristupačnost
- Pomaže u određivanju i korekciji proračunskih prioriteta
- Povećava odgovornost vlasti i smanjuje (samo)izolaciju vlasti

*TKO HOĆE NEŠTO UČINITI, NAĐE NAČIN;
TKO NEĆE NIŠTA UČINITI, NAĐE
OPRAVDANJE. (P. Picasso)*

- Ljudski resursi – stručne službe koje sudjeluju u pripremi proračuna, izvršna vlast
- Materijalni resursi (troškovi grafičke pripreme, tiskanja i distribucije *Proračuna u malom*, ili troškovi pripreme elektronskog oblika *Proračuna u malom*)
- Vrijeme (neznatno povećan angažman stručnih službi koje u ovoj fazi pripreme proračuna ionako ne znaju hoće li takav prijedlog biti usvojen, tj. jesu li planirani projekti oni koje građani žele ili se novac planira utrošiti na drugi način (manje ili više učinkovito).

LAKO JE BITI NA VRHU. TAMO JE KONKURENCIJA NAJMANJA.

- Grad Crikvenica već 13 godina održava javnu tribinu i izdaje *Proračun u malom* koji stiže na svaku adresu i dostupan je svim građanima i po tome smo u vrhu hrvatskih gradova i općina.
- Međutim, mišljenja smo da bi i za demokratske procese i za građane naše države bilo još kvalitetnije kada bi novih 13 gradova ili općina imalo svoju prvu javnu tribinu i svoj *Proračun u malom* već za sljedeću godinu.
- Sva naša iskustva i stručna podrška stoje vam na raspolaganju i slobodno nam se obratite.

PRORAČUN U MALOM GRADA CRIKVENICE ZA 2015. GODINU

Grad Crikvenica, siječanj 2015.

